

Välfärdsskaparna 2023

De minsta företagen är den största finansiären av kommunernas välfärdstjänster i 198 av landets 290 kommuner

April 2023

företagarna

Företagarna företräder 60 000 företagare och har 2 000 förtroendevalda. Vi erbjuder nätverk, kunskap och praktisk hjälp samt driver utvecklingen för ett bättre företagsklimat, så att företagare får rätt förutsättningar för att kunna utveckla sin verksamhet och nå sina mål.

INNEHÅLL

Förord	4
Sammanfattning	5
Inledning	6
Analys och resultat	7
Störst andel av kommunens skatteintäkter kommer från mindre företag	7
Företagarna tycker: 12 förslag för välfärdsskapande	13
Kommunernas avgifter och handläggningstider	14
Offentlig upphandling och konkurrens	14
Brott och trygghetsfrågor	14
Miljö och samhällsplanering	15
Metod: Hur räknar vi?	16
Kommunalskatt	16
Förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande personer	17
Arbetsställets sektorstillhörighet	17
Utpendlare	18
Genomsnittsinkomst och kommunal inkomstskatt	19
Starka indikationer	19
Appendix	20

FÖRORD

Det är de små företagen som driver Sverige framåt på många sätt. Det gäller inte minst när det kommer till att skapa jobb och finansiera våra gemensamma åtaganden. Under de senaste 30 åren har fyra av fem jobb skapats i mindre företag. En stor majoritet av de mindre företagen är ägarledda företag där ägaren både styr och arbetar i företaget.

Sverige har 500 000 företagare som tillsammans driver över en miljon företag. Jobben som svenska företag skapar genererar både inkomster till de anställda och skatteintäkter till vår gemensamma välfärd. Nästan alla företag är små företag – 99 av 100 företag har färre än 50 anställda – där de flesta vill växa, skapa jobb till sig själv och till andra personer och bidra till att utveckla Sverige framåt.

Vi har sammanställt den här rapporten för att synliggöra småföretagens betydelse för välfärden i hela Sverige och i synnerhet i kommunerna där småföretagen driver sin verksamhet. Beräkningarna baseras på statistik från SCB och Arbetsförmedlingen. Vår förhoppning är att den här rapporten leder till en öppen dialog om det lokala näringslivsklimatet och småföretagens betydelse för framtidens jobb och välfärd runt om i landet.

Martin Daniels, statistiker, Företagarna

SAMMANFATTNING

Välfärdsskaparna är Företagarnas unika sammanställning av officiell statistik för att belysa vilka sektorer som står för störst andel av kommunernas skatteintäkter. Varje skattekrona måste som bekant först skapas innan den kan fördelas och i den här rapporten fokuserar vi på vilka som skapar skatteunderlaget till kommunernas välfärdstjänster.

Resultaten visar att i 198 av landets 290 kommuner så står småföretagen, och deras anställda, för den största färtbiten i den kommunala skatteintäktstårtan. Småföretagen skapar inte bara flest jobb över tid, utan småföretagen är också den främsta finansiären av de kommunala välfärdstjänsterna.

Småföretagen är den enda produktiva sektorn där andelen skatteintäkter ökat mellan undersökningsåren 2019–2021, vilket gav ett positivt utfall denna gång eftersom det berodde på fler jobb i småföretag och inte på en generellt högre skattesats.

Desto mer oroväckande är att den sektor som vi i rapporten benämner som ”Annat”, bestående av arbetslösa, sjuka och studenter, ökade i omfattning. Dels av att fler stod utanför arbetsmarknaden under krisåret, dels till följd av de höjningar i ersättningsystemen som infördes under pandemin.

Om kommunerna ska kunna stå emot en förväntad nedgång i ekonomin behöver det skapas en konkurrenskraftig småföretagarpolitik som kan parera en nedgång när jobben hotas.

Underlätta för företagen att växa

Förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande är avgörande för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Genom minskad regelbörda, sänkt skattetryck och tillgång till kompetent arbetskraft kan företag växa.

MÅNGA ÅTGÄRDER KAN GENOMFÖRAS UTE I KOMMUNERNA:

- Minska avgifter och se över timtaxor för tillsyn. Avgifter som kommunerna tar ut behöver ses över och minskas.
- Stärk servicen och förbättra bemötandet. Kommunerna behöver bli bättre på att leverera god service i kontakter med företagare.
- Automatisera handläggning av tillståndsansökningar. Digitaliseringen av samhällstjänster behöver konkretiseras.
- Anpassa upphandlingar till mindre företag och konkurrensutsätt mer av den kommunala verksamheten. Större upphandlingar bör delas upp i mindre delar.
- Lägesbilder och åtgärdsplaner tillsammans med näringslivet. Involvera det lokala näringslivet i det brottsförebyggande arbetet.

INLEDNING

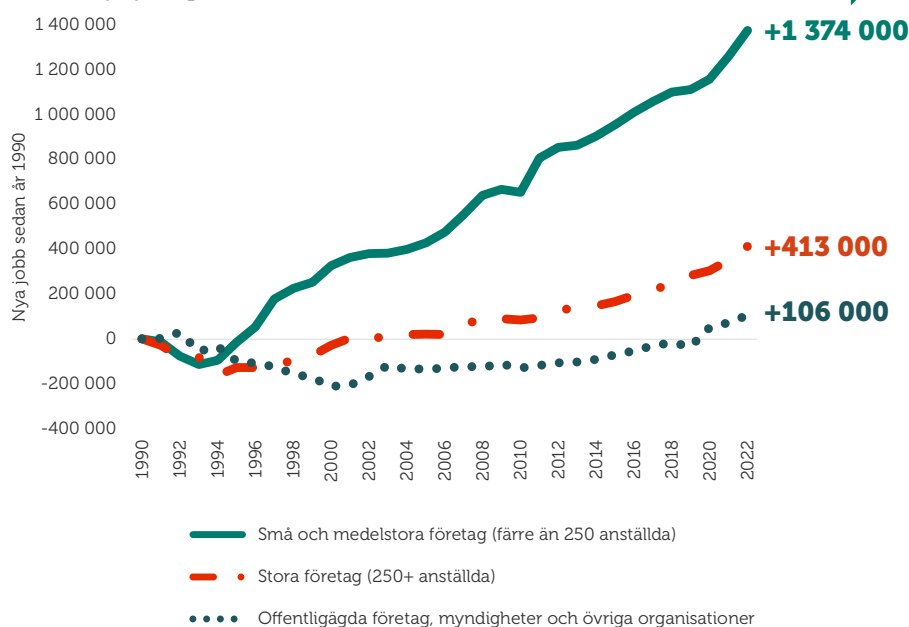
I Företagarnas unika sammanställning – Valfärdsskaparna – analyseras hur stor del av de kommunala inkomstskatteintäkterna som kommer från olika sektorer, hittills har småföretagen alltid varit störst i ungefär 2 av 3 kommuner i Sverige. Resultaten baseras på i grunden relativt stabila strukturer som tenderar att förändras långsamt, men små förändringar mellan de olika sektorerna kan ändå ge stora skillnader i skattebaser över tid för kommunerna.

Valfärdsskaparna fokuserar på själva skapandet av varje skattekrona och inte på hur skatten ska fördelas eller hur stort skatteunderlaget ska vara. Varje skattekrona i kommunen kommer från en skattebetalare. Det är där vi lägger vårt fokus i den här rapporten. Rapporten bygger på två viktiga aspekter, dels hur många invånare som tillhör respektive sektor i varje kommun, dels hur mycket varje invånarna i respektive sektor i genomsnitt betalar i inkomstskatt.

I Valfärdsskaparna 2023 så följer vi upp tidigare studier med motsvarande metodik. Ett extra fokus läggs på småföretagen och deras anställda, eftersom dessa är så betydelsefulla för samhällsekonomin. Men i stort sett alla invånare i varje kommun betalar inkomstskatt, bara olika mycket. Det är dock en stor skillnad för det offentliga åtagandet om en invånare är i jobb eller inte.

De flesta jobben
skapas i mindre
företag

Figur 1. Antal nya jobb per sektor sedan 1990

De mindre företagen har över tid varit extra framgångsrika att skapa nya jobb i samhället. En del av dem har växt och blivit stora, men de allra flesta är små ägarledda företag, där ägaren både styr och arbetar i företaget. Ungefär 4 av 5 nya jobb skapas i de mindre företagen.

Småföretagens viktiga betydelse gäller såväl skapandet av nya jobb i kommunerna som att finansiera vår gemensamma välfärd. Valfärdsskaparna tar oss runt i landets 290 kommuner för att se var skattekronorna till kommunen i grunden skapas.

Jobben som skapas i småföretag genererar inte bara inkomster till de anställda utan även till allmänheten. Färre småföretag innebär lägre kommunala skatteintäkter. Samtidigt är småföretagen ingen ko som man kan mjölka ur hur mycket skattemedel som helst. För att skapa en långsiktig balans mellan skattebas och konkurrenskraftiga småföretag krävs reformer. Företagarna har de politiska förslagen som kan göra skillnad.

ANALYS OCH RESULTAT

Störst andel av kommunens skatteintäkter kommer från mindre företag

Småföretagen och deras anställda står sammantaget för den största andelen av skatteintäkterna i Sveriges kommuner. Små företag står för 28 procent av de kommunala skatteintäkterna i Sveriges kommuner, jämfört med 22 procent från stora företag. Det innebär sammanlagt att hälften av de kommunala skatteintäkterna kommer från privatägda bolag.

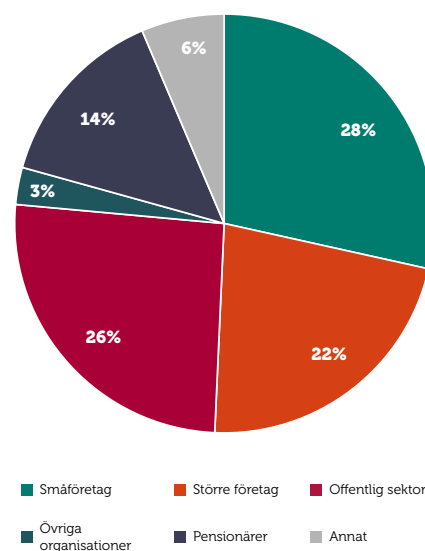
Drygt en av fyra kommunala skattekronor kommer från den offentliga sektorn. Pensionärer står för 14 procent av de kommunala skatteintäkterna och tre procent kommer från övriga organisationer, exempelvis stiftelser och föreningar. Resterande sex procent redovisas under kategorin "Annat", där arbetslösa, sjuka och studerande ingår.

Totalt betalades 518 miljarder kronor i kommunalskatter inkomståret 2021. Småföretagen står för 148 miljarder kronor; i genomsnitt 509 miljoner kronor per kommun eller mer än 14 000 kronor för varje person som bor i Sverige. Det avser alltså endast den kommunala inkomstskatten, inte regionala eller statliga skatter. Moms och kapitalskatt ingår inte heller i beräkningarna.

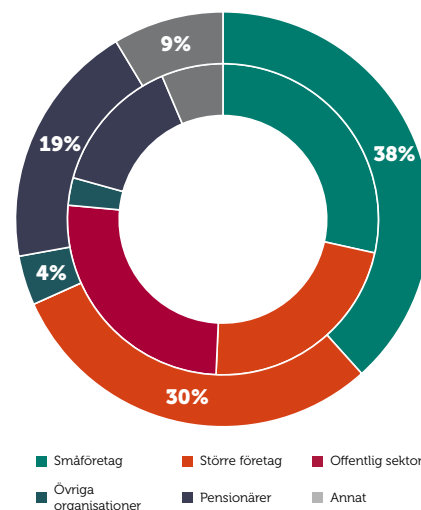
Varför ingår den offentliga sektorn som finansieras till största del av skatter?

Rent tekniskt bidrar även den offentliga sektorn till de kommunala skatteintäkterna eftersom anställda som jobbar inom offentlig förvaltning eller offentligägda bolag betalar skatt på förvärvsinkomst till kommunen. Indirekt är det privata företag, och framför allt småföretag (som inte finansieras med skattemedel), som verkligen skapar skatteintäkterna så att den offentliga verksamheten och allmänna utgifter kan finansieras. Figur 3 visar hur fördelningen av de kommunala skatteintäkterna ser ut om vi exkluderar den offentliga sektorn. Den inre cirkeln visar samma resultat som figur 2 och den yttre cirkeln visar hur det ser ut utan offentlig verksamhet. Korrigerat av det faktum att den offentliga sektorn finansieras med skatteintäkter blir småföretagens andel av de kommunala skatteintäkterna hela 38 procent. De större företagens andel ökar till 30 procent, vilket innebär att den privata sektorn totalt står för mer än två av tre skattekronor.

Figur 2. Andel av kommunala skatteintäkter per sektor

Figur 3. Andel av kommunala skatteintäkter per sektor, där den offentliga sektorn exkluderas

Tabell 1. Jämförelse Välfärdsskaparna 2021 och 2023

	2021	2023
Små företag	28,3%	28,5%
Stora företag	22,5%	22,2%
Offentlig sektor	26,0%	25,7%
Övriga organisationer	3,0%	2,9%
Pensionärer	14,4%	14,3%
Annat	5,8%	6,4%

*Notera att analysen genomförs på statistik år t -2, det vill säga 2019 och 2021.

Småföretagen har ökat sitt bidrag, offentlig sektor minskar

Småföretagen och deras anställda står för den största andelen av de kommunala skatteintäkterna och andelen har också ökat sedan den senaste mätningen, se tabell 1. Samtidigt har andelen från offentlig sektor och stora företag minskat.

Störst ökning i gruppen längst ifrån arbetsmarknaden

Den enskilt största relativa förändringen av kommunala skatteintäkter sker i kategorin "Annat" bestående av personer som inte förvärvsarbetar (exempelvis arbetslösa, sjuka och studenter), med en ökning på 0,6 procentenheter. Förklaringen till ökningen är en kombination av fler personer i arbetsför ålder som inte förvärvsarbetar och höjda ersättningsnivåer under pandemin. En ökning av de kommunala skatteintäkterna i den här gruppen som står utan jobb är negativt samhällsekonomiskt, eftersom kostnaderna via olika ersättningssystem vida överstiger intäkterna på det skatteuttag som dras på sociala ersättningar och bidrag.

Småföretagen är största skattebetalaren i 198 av 290 kommuner

Småföretagen och deras anställda är största skattebetalaren i 198 av Sveriges 290 kommuner, vilket är nio fler kommuner jämfört med för två år sedan. Det innebär att i två av tre kommuner så är det småföretagen som står för den största andelen av de kommunala skatteintäkterna.

Den offentliga sektorn står för den största andelen i 82 kommuner, en minskning med tre kommuner.

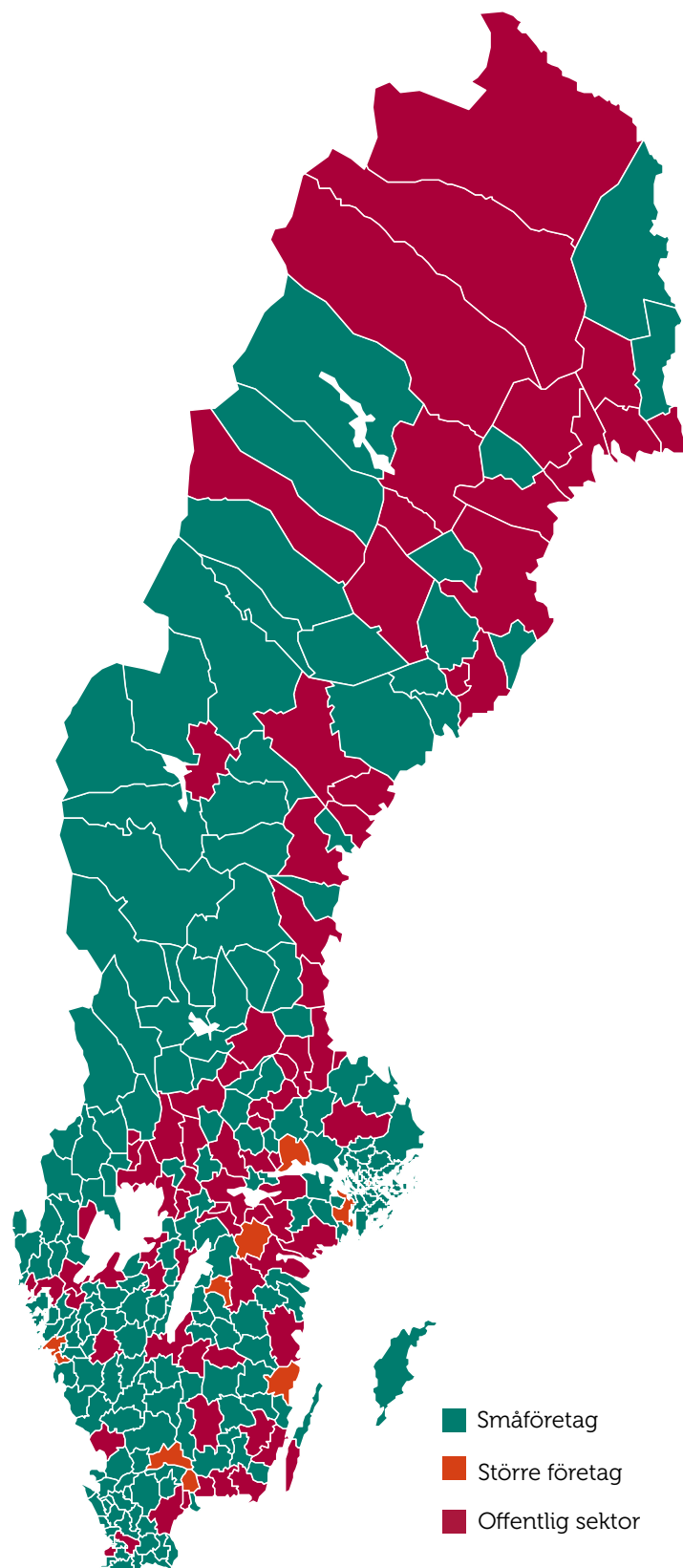
Större företag står för den största delen av de kommunala skatteintäkterna i 10 kommuner, vilket är hela 5 färre än i den senaste mätningen. De större företagen är störst i följande kommuner: Södertälje, Solna, Finspång, Mjölby, Älmhult, Oskarshamn, Olofström, Göteborg, Mölndal samt Västerås. De flesta av dessa kommuner associeras också starkt med lokala storföretag.

I Båstad har pensionärerna varit den viktigaste sektorn vad gäller kommunala skatteintäkter i tidigare mätningar, men nu har småföretagen tagit över även i tenniskommunen på västkusten där medelåldern är bland de högsta i landet.

Småföretagens andel av kommunala skatteintäkter är – precis som i Välfärdsskaparna 2019 och 2021 – störst i Åre. I Åre kommun kommer 42 procent av kommunens inkomstskatt från småföretagen, vilket motsvarar 236 miljoner kronor. Sorsele behåller andra plats i rangordningen som man klättrade till 2019. I Sorsele kommer 41 procent av skatteintäkterna från småföretagen. Österåker är ny på tredje plats med 40 procent av de kommunala skatteintäkterna från småföretag.

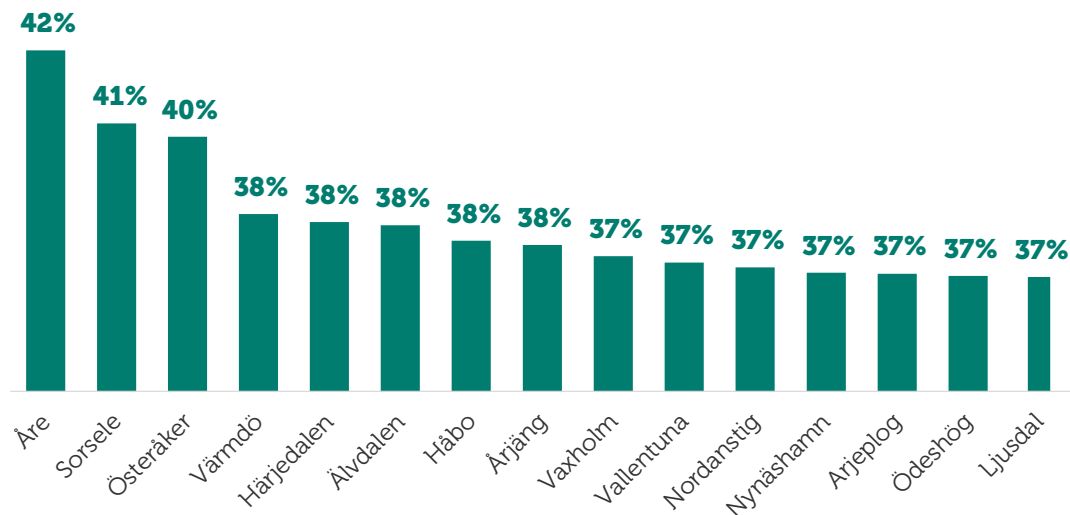

Figur 4. Största kommunala ”skattebetalaren” per kommun, efter sektor

Oxelösund är för fjärde mätningen i rad den kommunen med lägst andel skatteintäkter från småföretag (företag med färre än 50 anställda). Men småföretagens andel i kommunen har ökat från 17 till 20 procent och man har därmed täppt till gapet till de kommuner som ligger närmast före i botten Tabellen – Oskarshamn, Fagersta och Skövde. Det är dock inte så att småföretagen har mindre betydelse i Oxelösund. Förklaringen är helt enkelt att det stora företaget SSAB är väldigt viktigt för kommunens skatteintäkter.

Figur 5. Topp 15 kommuner med högst andel kommunala skatteintäkter från småföretag

Sigtuna årets raket

Den kommun som har förbättrat sin relativa position mest jämfört med 2021 års Välfärdsskaparna är Sigtuna som förbättrade sig hela 87 placeringar upp till plats 70 i rangordningen av alla kommuner. Även Gullspång och Vilhelmina förbättrade sina positioner rejält under de senaste två åren. Den kommunen som tappade mest var Ockelbo som föll 98 placeringar ner till plats 122.

Välfärdsskaparna belyser en viktig samhällsstruktur om vem som skapar och finansierar de kommunala välfärdstjänsterna. Förändringar i samhällsstrukturer tenderar att vara små på kort sikt. Det är främst de mindre kommunerna som stiger eller faller mest i ranking för ett enskilt år och det beror på att de är mer känsliga för effekten av in- eller utflytt (eller nedläggning) av ett större företag eller offentlig verksamhet. I allmänhet gäller att de mindre företagen inte bara skapar arbetstillfällen och skatteintäkter, de bidrar dessutom till en kommunal riskspridning. Det finns flera exempel på kommuner som drabbats hårt när en stor arbetsgivare har lagt ned verksamheten. Det påverkar skatteintäkterna betydligt mer än om ett mindre företag tvingas slå igen.

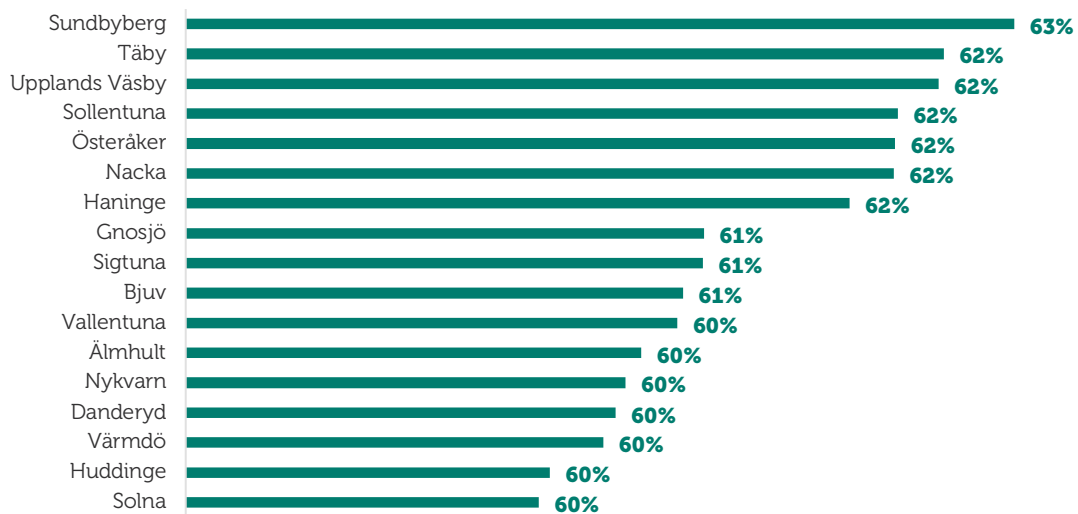
En fullständig ranking finns längst bak i rapporten eller på Företagarnas webbplats.
<https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2023/valfardsskaparna/>

I vilken kommun har den totala privata sektorn störst betydelse för skatteintäkterna?

Även om fokus i den här analysen ligger på småföretagens betydelse för kommunen är det relevant att titta på vikten av den privata sektorn som helhet. Figur 6 visar de kommuner där över 60 procent av de kommunala skatteintäkterna kommer från privat sektor. Sundbyberg är kommunen där den privata sektorn bidrar mest – hela 63 procent – till de kommunala skatteintäkterna.

Högst upp hamnar främst tätbefolkade kommuner i Stockholms län tillsammans med två välkända företagarkommuner i Småland (Gnosjö och Älmhult). På topplistan återfinns också lilla Bjuv i Skåne där andelen från privata sektorn ökat från 56 procent till 61 procent, en stark uppgång efter Findus nedläggning 2017.

Figur 6. Kommuner med högst andel kommunala skatteintäkter från privata sektorn

I 287 av 290 kommuner står privata sektorn för den största andelen av kommunala skatteintäkterna. Tre glesbefolkade norrlandskommuner är undantag, där den offentliga sektorn visar sig vara viktigast: Kiruna, Arvidsjaur och Härnösand. Den negativa befolkningsutvecklingen i många norrlandskommuner leder till mindre gynnsamma förutsättningar för privat företagande. Det ska finnas bra villkor för företagande i hela Sverige, och därför är det viktigt att värna servicenivån i, och transportmöjligheter till och från, glesbygdskommuner i Norrland.

Stockholm det län med högst andel skatteintäkter från småföretag

Stockholm ligger i topp som länet med högst andel kommunala skatteintäkter från småföretag, en förstaplacering som Gotland tidigare innehaft sedan 2017. De är väldigt jämt mellan fyra län i toppen av rankingen och där decimalen avgör vilket län som ligger högst placerad sett till de kommunala skatteintäkterna från småföretag.

På andra plats följer Jämtlands län som behåller sin placering jämfört med 2021 års ranking och passerar därmed Gotlands län. Dock passeras de av Stockholms län. I Jämtlands län står småföretagen för 31 procent av de kommunala skatteintäkterna.

Jämtland är tillsammans med Gotland de två län där större företag har minst betydelse för skatteintäkterna, vilket betyder att kommunerna i de två länen i större utsträckning än andra behöver förlita sig på småföretagen. I samtliga län är småföretagens andel av kommunernas skatteintäkter högre än från de större företagen.

Tabell 2. Länsvis fördelning av kommunala skatteintäkter per sektor

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANNAT
1	3	2	Stockholms län	31%	27%	19%	3%	12%	7%
2	2	0	Jämtlands län	31%	12%	32%	3%	16%	6%
3	4	1	Hallands län	31%	20%	25%	3%	15%	6%
4	1	-3	Gotlands län*	31%	13%	29%	4%	18%	5%
5	7	2	Jönköpings län	29%	22%	27%	2%	14%	6%
6	6	0	Skåne län	29%	22%	25%	3%	15%	7%
7	5	-2	Värmlands län	28%	17%	28%	3%	17%	6%
8	11	3	Kronobergs län	28%	22%	27%	2%	15%	6%
9	10	1	Västra Götalands län	28%	23%	27%	3%	14%	6%
10	8	-2	Dalarnas län	28%	18%	29%	3%	17%	5%
11	9	-2	Uppsala län	27%	20%	30%	3%	14%	5%
12	14	2	Södermanlands län	27%	20%	27%	3%	17%	5%
13	12	-1	Gävleborgs län	27%	18%	28%	3%	17%	7%
14	13	-1	Kalmar län	27%	18%	29%	3%	18%	6%
15	16	1	Västmanlands län	26%	24%	26%	2%	16%	5%
16	15	-1	Västernorrlands län	26%	18%	30%	3%	17%	7%
17	19	2	Västerbottens län	26%	16%	34%	4%	15%	6%
18	17	-1	Norrbottnens län	26%	15%	33%	3%	15%	7%
19	18	-1	Östergötlands län	26%	24%	28%	2%	15%	6%
20	21	1	Blekinge län	25%	17%	32%	3%	17%	6%
21	20	-1	Örebro län	25%	21%	30%	2%	15%	6%

Den privata sektorn är stor i Stockholm: hela 58 procent av de kommunala skatteintäkterna kommer från den privata sektorn – högst andel i Sverige. Andelen som kommer från den offentliga sektorn och pensionärer är lägst av alla län.

I Blekinge och Örebro län är småföretagens andel lägst i landet, men fortfarande kommer en fjärdedel av skatteintäkterna där från småföretagen, och därmed mer än från större företag. I varje län står den privata sektorn för största andelen av skatteintäkterna. En jämförelse mellan Välfärdsskapparna 2021 och 2023 visar inga stora förflyttningar i länsrangordningen. De största placeringförändringarna är att Kronoberg stiger tre placeringar och Gotland tappar tre placeringar.

FÖRETAGARNA TYCKER: 12 FÖRSLAG FÖR VÄLFÄRDSSKAPANDE

Även om det är relativt enkelt att starta företag i Sverige, är det verkligen inte alltid lätt att få företag att växa och bli framgångsrika. Det finns gott om politiskt beslutade hinder som hämmar företagens jobb- och välfärdsskapande. Företagarfientliga lagar, skatter och byråkrati kan sätta käppar i hjulet på de mest orimliga sätt eftersom politiker inte satt sig in i vilka konsekvenser deras beslut får – framför allt för de mindre företagen.

Förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande är avgörande för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Småföretagens tillgång till kompetens, kostnaden att anställa, samt incitamenten för företagande genom bland annat skattesystemets utformning och andra för konkurrenskraften viktiga frågor måste prioriteras. Annars är risken stor att investeringar skjuts på framtiden och lågkonjunkturen cementeras.

Genom minskad regelbörda, sänkt skattetryck och tillgång till kompetent arbetskraft kan företag växa. Men det finns även mycket som kan göras på det lokala planet ute i kommunerna. Ingen kommun är den andra helt lik och när det kommer till geografiskt läge och demografi är det svårt för en kommun att i någon större utsträckning påverka sin situation. Kommunen ligger där den ligger – med alla de fördelar och eventuella nackdelar som följer av det. Men det betyder inte att en kommun saknar möjlighet att påverka de lokala förutsättningarna att kunna få fler företagsetableringar, och ge de befintliga företagen ökade möjligheter att växa och kanske kunna anställa en ny medarbetare.

Även om staten, regionen, Länsstyrelsen och en rad andra myndigheter också spelar en avgörande roll för utvecklingen lokalt finns det mycket som kommunerna redan i dag kan göra. En företagare som är verksam i flera olika kommuner märker snabbt att nivån på avgifter, handläggningstider och inte minst attityden mot företag och servicenivån kan skilja sig stort. Förklaringen till detta är dels att kommuner tillämpar och implementerar regler olika, men också att vissa kommunledningar mer än andra har prioriterat att skapa en företagsanpassad myndighetsutövning i kommunen.

Det är av yttersta vikt att politiker och tjänstemän i alla kommuner har kunskap om de lokala företagens betydelse, förståelse för företagares villkor och också målmedvetet arbetar för att ständigt förbättra och förenkla vardagen för företagare. Det mest avgörande för att skapa ett bra företagsklimat är att det finns en god dialog mellan kommunen och det lokala näringslivet. Oavsett kommunens storlek behöver det finnas kontaktytor där man kan träffas under både formella och mer informella former och tillsammans diskutera aktuella frågor som rör utvecklingen av kommunen. Nedan listas de åtgärder lokalt som Företagarna anser är mest prioriterade.

Kommunernas avgifter och handläggningstider

MINSKA AVGIFTER OCH SE ÖVER TIMTAXOR FÖR TILLSYN

Avgifter som kommunerna tar ut behöver ses över och minskas. Det skiljer oerhört mycket över landet hur stora avgifter som tas ut för ansökningar och tillsyn. Alla kommuner bör sträva mot ett minimalt avgiftsuttag och göra en översyn över sina egna avgifters storlek. I synnerhet när regler görs om eller nya avgifter införs måste kommunerna göra en ordentlig konsekvensanalys över hur framför allt de mindre företagen påverkas.

STÄRK SERVICEN OCH FÖRBÄTTRA BEMÖTANDET

Kommunerna behöver bli bättre på att leverera god service i kontakter med företagare. Engagemang, ett trevligt bemötande och en vilja att hjälpa till att lösa problem från kommunens sida är för många företag vad som skiljer mellan vad man uppfattar som en bra kommun att ha sin verksamhet i respektive en mindre bra. Krav behöver ställas från politiskt håll på förvaltningar och kommunledning att hela tiden ha en välvillig och hjälpsam inställning till företagandet och företagare i kommunen.

AUTOMATISERA HANDLÄGGNING AV TILLSTÅNDSANSÖKNINGAR

Digitaliseringen av samhällstjänster behöver konkretiseras. Redan med dagens teknik skulle flertalet tillståndsansökningar kunna hanteras maskinellt, i synnerhet med stöd av AI. Automatiserad handläggning skulle innebära avsevärt förkortad handläggningstid och förenklingar för företagen. Utöver det skulle kommunerna kunna styra resurserna mot andra områden än den egna byråkratin, samtidigt som de handläggare som behövs för att hantera de svårare ärendena, som inte kan skötas maskinellt, skulle bli mer kvalificerade.

Offentlig upphandling och konkurrens

ANPASSA UPPHANDLINGAR TILL MINDRE FÖRETAG

För att underlätta småföretags medverkan i offentlig upphandling bör kommuner beakta småföretags möjligheter att kunna uppfylla de krav som ställs. Större upphandlingar bör delas upp i mindre delar. Kommunerna bör synliggöra direktupphandlingar och verka för att fler småföretag får ta del av denna möjlighet. Kommunerna bör även sprida information om pågående och kommande annonserade upphandlingar så att fler företag kan lämna anbud.

KONKURRENSUTSÄTT MER AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Samtliga kommuner bör varje år göra en genomlysning av den kommunala verksamheten och se över om det finns verksamheter och områden som i dagsläget drivs i egen regi men som i stället kan utföras av näringslivet på entreprenad. I samband med denna översyn bör även kommunerna undersöka ifall in-houseverksamheterna verkligen faller inom den kommunala kompetensen. I annat fall strider detta mot reglerna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.

Brott och trygghetsfrågor

LÄGESBILDER OCH ÅTGÄRDSPLANER TILLSAMMANS MED NÄRINGSLIVET

Involvera det lokala näringslivet i det brottsförebyggande arbetet. I varje kommun bör det finnas en funktion med ett särskilt ansvar för näringslivets trygghet och säkerhet. Vid fysiska träffar behöver kommunen säkerställa att poliser från lokalpolisområdet och kommunens säkerhetssamordnare vid behov finns representerade. I såväl medborgarlöften som i lokala brottsförebyggande råd behöver det finnas ett tydligt företagarfokus. Detta är särskilt viktigt med anledning av den nya lag som från och med den 1 juli 2023 ger samtliga kommuner ett brottsförebyggande ansvar.

FÖRSVÅRA FÖR DEN ORGANISERADE BROTTSLIGHETEN

Ett viktigt verktyg som kommuner har för att stävja kriminaliteten är via den löpande kommunala myndighetsutövningen (tillsyn och tillstånd), i de kommunala inköpen samt i de kommunala bostadsbolagen. På samma sätt som det ska vara lätt för företag att göra rätt behövs även tydliga krafttag mot organiserad brottslighet, där verksamheter används för penningtvätt, och där lagar och regler medvetet inte efterföljs vilket skapar en osund konkurrenssituation för den stora majoriteten av skötsamma lokala företag.

STÄRK UPP MED KOMMUNALA ORDNINGSVAKTER

Se över möjligheten att komplettera den polisiära närvaron med kommunala ordningsvakter för att förebygga brott och öka tryggheten i kommunen. Kommunicera på ett tydligt sätt till det lokala näringslivet syftet med ordningsvakterna samt vilka befogenheter de kommunala ordningsvakterna har och inte har.

Miljö och samhällsplanering

PLANLÄGG FÖR BYGGBAR MARK OCH LOKALER

Ett välplanerat transportnätverk och utökat samt välfungerande bredband är avgörande för företagens möjligheter att bedriva verksamhet. Kommuner bör löpande i den fysiska planeringen involvera näringslivet tidigt i processen. När nya detaljplaner tas fram är det viktigt att kommuner planlägger både för nya bostäder, men också för företagsetablering i form av byggbar mark och lokaler, bredband och välfungerande möjligheter till leveranser. Här är det även viktigt att kommuner tänker på frågor som rör trygghet och säkerhet för företagare och deras anställda, i form av belysning och eventuell kameraövervakning

MILJÖZONER OCH BILFRIA ZONER KRÄVER EN NY TRAFIKPLANERING

Att ställa om vägtrafiken till mer hållbara transporter är nödvändigt för att minska utsläppen och förbättra luftkvaliteten. Ett sätt som flera kommuner använder sig av är införandet av miljözoner och bilfria zoner. Införandet riskerar dock att slå hårt mot varuleveranser och personaltransporter och behöver en tydlig planering för att öka framkomligheten på andra sätt. Exempelvis bör behovet av samlastningscentraler och parkeringar ses över. Det är även viktigt att beakta den geografiska placeringen av miljözoner så att det inte stör viktiga trafikflöden och genomfartsleder.

GENOMFÖR KONSEKVENSANALYSER VID INFÖRANDE AV NYA KLIMATMÅL

Höga klimatmål i kommunen måste komma med rätt verktyg och förutsättningar för småföretag att ställa om. Företagarna vill därför understryka vikten av att konsekvensanalyser genomförs och att näringslivet ges utrymme att delta i utformandet av politiken, för att säkerställa att företag kan fortsätta att verka på rimliga villkor.

MÖJLIGGÖR FÖRSÄLJNING AV ÖVERSKOTTSVÄRME

Monopolställningen i fjärrvärmeproduktionen har visat sig utgöra ett hinder för ett mer resurseffektivt samhälle. Ett sätt skulle kunna vara att lätta upp monoopolet och göra det enklare för en tredje part att ansluta sig till nätet och möjliggöra för näringslivet att sälja överskottsvärme som annars går till spillo. Det finns ett behov att gå ifrån linjära modeller till cirkulära och nyttja de resurser som redan finns, vilket ger en vinst för klimatet likväl som för hela näringslivet.

Det står emellertid varje energibolag fritt att bevilja tillstånd för företag att ansluta sig till fjärrvärmenätet. Även om ett verktyg för att underlätta anslutning är att lätta upp monoopolet, är det nödvändigt att kommunen ger tydliga direktiv om att energibolagen ska uppmuntra och verka för att företag ska kunna använda sin egen överskottsenergi i det lokala fjärrvärmenätet.

METOD: HUR RÄKNAR VI?

I rapporten analyseras hur stor andel av kommunernas skatteintäkter som kommer från olika sektorer. Undersökningen utgår från inkomsttagarens perspektiv och alla som bor i kommunen och betalar kommunal inkomstskatt ingår i analysen:

- sysselsatta i småföretag: privata företag med färre än 50 sysselsatta
- sysselsatta i större företag: privata företag med minst 50 sysselsatta
- sysselsatta i offentlig sektor: statlig förvaltning, statliga affärsverk, primärkommunal förvaltning, regioner, övriga offentliga institutioner, statligt ägda företag och organisationer, kommunalt ägda företag och organisationer
- sysselsatta i övriga organisationer: stiftelser, församlingar och samfälligheter, bostadsrättsföreningar, andra ekonomiska föreningar, arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer, idrottsföreningar, föreningar och intresseföreningar
- pensionärer
- annat (arbetslös, sjuk, studerande, övrigt)

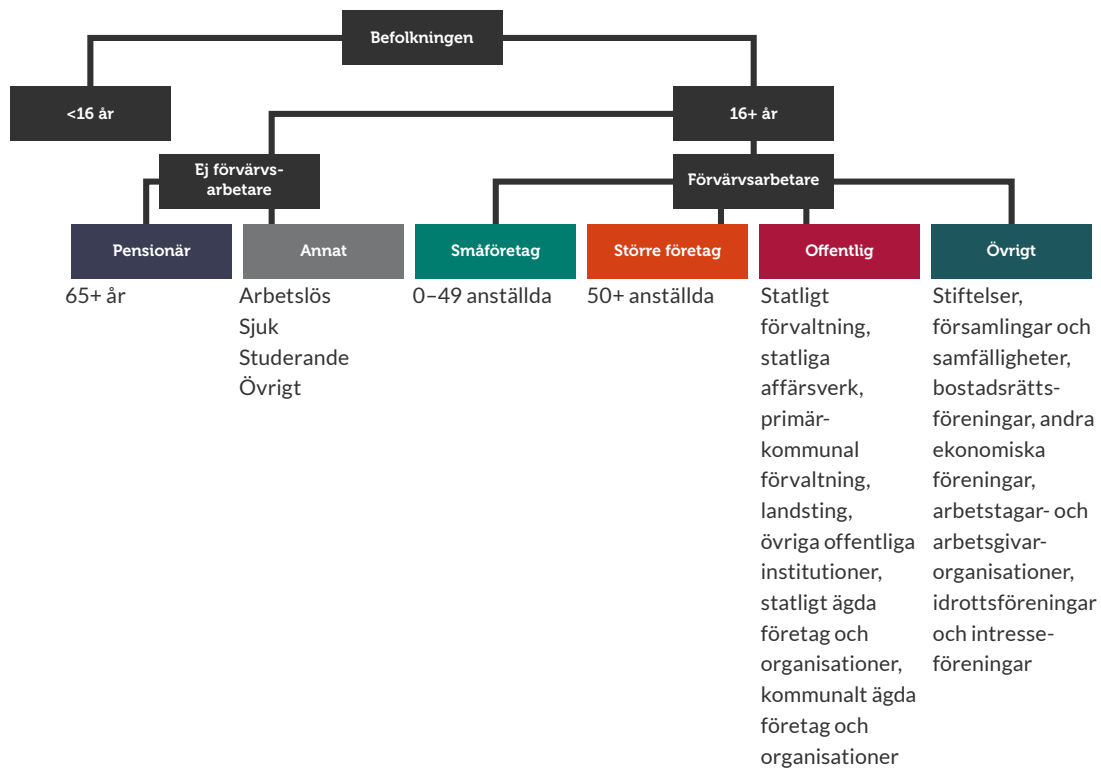
Undersökningen bygger på offentlig statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) och Arbetsförmedlingen. Statistik om antalet arbetslösa kommer från Arbetsförmedlingen, all övrig statistik kommer från SCB. Statistiken baseras på år 2021; som är de senast tillgängliga uppgifterna. Analysen bygger på kommunnivå och kan summeras till samtliga län och riket som helhet.

Kommunalskatt

Kommunal inkomstskatt på förvärvsinkomster enligt SCB:s Hushållens ekonomi ligger i genomsnitt på 32,27 procent, inklusive skatt till regioner. Totalt för alla 290 kommuner var inkomstskattintäkterna år 2021 över 800 miljarder kronor. Det är viktigt att betona att analysen avser kommunens intäkter via kommunalskatten, inte den del av intäkterna som går till regionen, andra intäkter via avgifter och annan kommunal verksamhet eller från det kommunala utjämningsystemet. Inte heller kommunens eventuella bidrag till eller från utjämningsystemet finns med, utan undersökningen avser kommunens "bruttointäkter" via kommunalskatten. Vi är alltså endast intresserade av kommunalskatten, som är 20,71 procent i genomsnitt i riket. Österåker har landets lägsta skattesats med 17,00 procent, och högsta skattesatsen finns i Dorotea med 23,80 procent. Efter exkludering av regionskatten summerade dessa skatteintäkter till 518 miljarder kronor på riksnivå år 2021. Den totala kommunala inkomstskatten fördelas över kommunens nattbefolkning (16+ år) enligt sektorerna som visas i figur 7.

Figur 7. Sektorerna som betalar kommunal inkomstskatt

Förvärsarbetande och ej förvärsarbetande personer

Statistik om antalet förvärsarbetande och ej förvärsarbetande personer per kommun finns tillgänglig i Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Den del av befolkningen som inte förvärsarbetar är pensionärer eller tillhör sektorn "Annat". Statistik om antalet pensionärer hämtas från SCB, där pensionärer definieras som personer som bor i kommunen och är 65 år eller äldre. Förvärsarbetande personer som är 65+ år räknas som förvärsarbetare, bara de som är ej förvärsarbetare räknas som pensionärer. Statistik över antalet arbetslösa kommer från Arbetsförmedlingen. Vi räknar med antalet öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd i juli 2021.

Arbetsställets sektorstillhörighet

Antalet förvärsarbetande personer enligt RAMS kan fördelas efter arbetsställets sektorstillhörighet. "Aktiebolag ej offentligt ägda" och "övriga företag, ej offentligt ägda" ingår i sektorn "privat". Resten tillhör "offentligt" eller "övrigt", se figur 7. Statistiken över förvärsarbetande i privata företag jämförs med statistik från SCB:s Företagsregister över antalet sysselsatta på företagens storleksklass i varje kommun. Utifrån detta kan vi beräkna antalet sysselsatta i småföretag (0-49 anställda) och större företag (50+ anställda).

Utpendlare

För de personer som pendlar ut finns ingen information om var de arbetar (små eller stora företag eller i den offentliga sektorn). Vi har löst detta genom en modell som bygger på en pendlingsmatris som visar statistik över utpendlare över kommungränser. SCB har detaljerade uppgifter om de som bor i en kommun och pendlar ut till en annan kommun. Utpendlare tillräknas utpendlingskommunernas arbetsställens sektor och storleksklassfördelning efter utpendlingsratio till respektive kommun. På så sätt kan vi beräkna hur många utpendlare som jobbar inom offentliga sektorn, i småföretag och i större företag i en annan kommun. För att illustrera detta ger vi som exempel Leksands kommun:

Enligt SCB finns 7 667 förvärvsarbetande bland Leksands nattbefolkning. 5 370 av dessa jobbar i Leksand, varav 3 081 i privata småföretag i kommunen, och 2 297 personer pendlar till en annan kommun. Tabell 3 visar i vilka kommuner Leksands utpendlare arbetar. Flest (636 personer) pendlar till Borlänge. SCB-statistik på sysselsättningsfördelning i Borlänge visar att 59 procent av alla som arbetar i Borlänge (inte bara nattbefolkningen) jobbar i privata bolag, och 51 procent av dessa är sysselsatta i privata småföretag. På så sätt kan vi anta att 191 av de 636 utpendlare från Leksand jobbar i småföretag i Borlänge. Vi upprepar samma beräkning för varje kommun där Leksands utpendlare arbetar och kommer så fram till att 898 personer är sysselsatta i privata småföretag i en annan kommun.

Tabell 3. Exempel beräkning på antal utpendlare som är sysselsatta i småföretag

UTPENDLAR-KOMMUN	UTPENDLARE	ANDEL I PRIVATA FÖRETAG	ANDEL I PRIVATA SMÅFÖRETAG	ANTAL UTPENDLARE I PRIVATA SMÅFÖRETAG
Borlänge	636	59%	51%	$636 \times 59\% \times 51\% = 191$
Falun	429	55%	59%	$429 \times 55\% \times 59\% = 139$
Rättvik	303	60%	80%	$303 \times 60\% \times 80\% = 145$
Gagnef	240	61%	68%	$240 \times 61\% \times 68\% = 100$
Mora	162	59%	67%	$162 \times 59\% \times 67\% = 64$
Stockholm	117	72%	50%	$117 \times 72\% \times 50\% = 42$
Solna	26	72%	46%	$26 \times 72\% \times 46\% = 9$

Totalt jobbar alltså $3\,081 + 898 = 3\,979$ personer av Leksands nattbefolkning i småföretag. Samma beräkningar gör vi för alla 290 kommuner och för samtliga utpendlingsflöden mellan olika kommuner. Formellt ser beräkningar ut så här:

Totalt antal förvärvsarbetande som bor i kommun x och jobbar i småföretag i kommun x eller kommun n:

$$f(x) = a_x + \sum_{n=1}^{289} (U_n * P_n * S_n)$$

där a_x = antal förvärvsarbetande i privata småföretag i kommun x, U_n = antal utpendlare till kommun n, P_n = andel förvärvsarbetande i privata företag kommun n, S_n = andel förvärvsarbetande i privata småföretag kommun n.

Genomsnittsinkomst och kommunal inkomstskatt

I nästa led av analysen antar vi att varje förvärvsarbete i kommunen har samma genomsnittsinkomst och betalar genomsnittlig kommunalskatt. Båda dessa uppgifter hämtas från SCB. Motsvarande uppgifter för pensionärerna hämtas också från SCB. Nu har vi statistik över antal personer i varje sektor, genomsnittlig förvärvsinkomst för alla grupper och uppgifter om den kommunala skattesatsen. Därmed kan vi beräkna hur mycket kommunal inkomstskatt som betalas per sektor. Resultatet jämförs med faktiska uppgifter om de kommunala skatteintäkterna, så att beräkningen stämmer från båda håll.

Starka indikationer

Beräkningarna ska betraktas som starka indikationer på de olika sektorernas andelar av kommunernas skatteintäkter, snarare än som den exakta sanningen. Samtliga siffror avser år 2021 – vilket är det mest aktuella året för största delen av de statistiska källor som hämtas från SCB och används i analysen. För enskilda kommuner kan givetvis speciella förhållanden som till exempel en betydligt högre lönenivå i ett storföretag påverka bilden. Vår bedömning, efter att ha jämfört våra beräkningar med ett flertal kommunala årsredovisningar, är dock att den tydliga bild som analysen ger av de små företagens avgörande betydelse för flertalet kommuners intäkter från kommunalskatterna är riktig.

Beräkningar i den här versionen av undersökningen Välfärdsskaparna är i stort sett desamma som beräkningarna i tidigare versionen av Välfärdsskaparna som presenterades 2017, 2019 och 2021.

APPENDIX

Kommunala skatteintäkter per sektor och kommun

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANNAT
1	1	0	Åre	42%	14%	25%	4%	11%	3%
2	2	0	Sorsele	41%	3%	29%	2%	18%	7%
3	4	1	Österåker	40%	22%	18%	3%	13%	4%
4	6	2	Värmdö	38%	22%	19%	3%	13%	5%
5	16	11	Härjedalen	38%	9%	26%	3%	19%	6%
6	12	6	Älvdalen	38%	6%	26%	5%	19%	5%
7	8	1	Håbo	38%	21%	22%	2%	13%	4%
8	3	-5	Årjäng	38%	14%	19%	2%	18%	10%
9	11	2	Vaxholm	37%	20%	19%	3%	15%	5%
10	9	-1	Vallentuna	37%	23%	20%	3%	11%	6%
11	23	12	Nordanstig	37%	11%	24%	3%	18%	7%
12	25	13	Nynäshamn	37%	19%	21%	2%	17%	4%
13	21	8	Arjeplog	37%	3%	33%	3%	18%	5%
14	26	12	Ödeshög	37%	14%	21%	3%	18%	7%
15	15	0	Ljusdal	37%	9%	24%	3%	18%	8%
16	13	-3	Laholm	37%	14%	23%	3%	18%	6%
17	18	1	Sunne	36%	12%	26%	3%	17%	6%
18	14	-4	Haninge	36%	26%	19%	2%	11%	5%
19	46	27	Bjurholm	36%	8%	26%	3%	18%	9%
20	7	-13	Vansbro	35%	15%	23%	2%	17%	7%
21	10	-11	Tomelilla	35%	15%	18%	3%	18%	10%
22	20	-2	Norrtälje	35%	18%	20%	3%	20%	5%
23	30	7	Sjöbo	35%	16%	23%	3%	15%	7%
24	17	-7	Munkedal	35%	14%	26%	2%	17%	6%
25	19	-6	Skurup	35%	17%	25%	2%	15%	5%
26	27	1	Orust	35%	13%	21%	3%	21%	7%
27	38	11	Ydre	35%	10%	23%	2%	21%	9%
28	39	11	Rättvik	35%	9%	26%	2%	22%	6%
29	58	29	Essunga	35%	14%	23%	3%	17%	8%
30	40	10	Nacka	35%	27%	17%	4%	12%	5%
31	36	5	Tyresö	35%	24%	20%	3%	12%	6%
32	31	-1	Hörby	35%	16%	23%	4%	15%	8%
33	41	8	Malung-Sälen	35%	13%	27%	2%	16%	6%

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANINAT
34	47	13	Täby	35%	28%	16%	3%	14%	5%
35	22	-13	Strömsund	35%	8%	28%	3%	19%	8%
36	63	27	Knivsta	35%	22%	27%	4%	10%	3%
37	35	-2	Ekerö	35%	20%	19%	3%	12%	11%
38	43	5	Svenljunga	35%	18%	22%	2%	17%	6%
39	48	9	Svalöv	34%	18%	25%	4%	12%	6%
40	53	13	Kungsbacka	34%	20%	23%	3%	14%	6%
41	64	23	Storuman	34%	3%	35%	3%	18%	6%
42	59	17	Herrljunga	34%	16%	23%	3%	16%	9%
43	32	-11	Upplands Väsby	34%	28%	16%	2%	12%	7%
44	42	-2	Lidingö	34%	23%	16%	3%	15%	9%
45	105	60	Vilhelmina	34%	5%	32%	4%	18%	7%
46	82	36	Uppvidinge	34%	22%	19%	2%	16%	6%
47	49	2	Orsa	34%	10%	29%	3%	19%	4%
48	29	-19	Krokom	34%	10%	33%	3%	14%	5%
49	54	5	Färgelanda	34%	13%	25%	2%	17%	9%
50	68	18	Lekeberg	34%	16%	28%	3%	13%	6%
51	50	-1	Dorotea	34%	7%	28%	2%	20%	9%
52	65	13	Norsjö	34%	9%	28%	2%	18%	8%
53	75	22	Grästorps	34%	13%	26%	3%	17%	7%
54	56	2	Vellinge	34%	22%	18%	3%	17%	7%
55	78	23	Sävsjö	34%	16%	25%	3%	16%	7%
56	37	-19	Tanum	33%	13%	22%	2%	21%	8%
57	102	45	Salem	33%	22%	24%	3%	13%	5%
58	45	-13	Trosa	33%	21%	21%	3%	19%	3%
59	57	-2	Mellerud	33%	10%	27%	2%	18%	9%
60	52	-8	Mark	33%	16%	27%	2%	15%	6%
61	5	-56	Berg	33%	11%	29%	2%	18%	7%
62	84	22	Ragunda	33%	9%	28%	2%	19%	9%
63	51	-12	Gislaved	33%	25%	20%	2%	14%	7%
64	62	-2	Huddinge	33%	26%	21%	3%	10%	6%
65	60	-5	Vara	33%	19%	20%	3%	16%	9%
66	107	41	Strängnäs	33%	20%	23%	3%	17%	4%
67	67	0	Vaggeryd	33%	22%	24%	3%	13%	4%
68	90	22	Vindeln	33%	12%	28%	3%	18%	6%
69	55	-14	Botkyrka	33%	24%	21%	2%	11%	9%
70	157	87	Sigtuna	33%	28%	18%	3%	11%	7%

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANINAT
71	99	28	Örkelljunga	33%	21%	21%	3%	16%	6%
72	94	22	Bjuv	33%	28%	17%	2%	14%	7%
73	74	1	Enköping	33%	19%	27%	2%	15%	5%
74	44	-30	Osby	33%	18%	24%	2%	18%	5%
75	125	50	Åstorp	33%	26%	21%	1%	13%	6%
76	97	21	Kungälv	33%	23%	25%	2%	14%	3%
77	111	34	Säter	33%	13%	29%	2%	17%	5%
78	92	14	Lilla Edet	33%	22%	24%	2%	14%	5%
79	66	-13	Nykvarn	33%	27%	22%	2%	12%	4%
80	77	-3	Dals-Ed	33%	14%	25%	2%	17%	9%
81	34	-47	Valdemarsvik	33%	13%	22%	2%	23%	8%
82	72	-10	Lerum	33%	21%	26%	3%	13%	5%
83	71	-12	Sollentuna	33%	29%	18%	3%	11%	6%
84	81	-3	Bollnäs	33%	12%	27%	2%	18%	7%
85	85	0	Sala	33%	13%	29%	2%	17%	6%
86	129	43	Falkenberg	33%	21%	21%	4%	17%	5%
87	79	-8	Ale	33%	22%	26%	2%	12%	5%
88	88	0	Östra Göinge	33%	15%	25%	4%	17%	7%
89	33	-56	Borgholm	33%	9%	22%	2%	27%	8%
90	126	36	Stenungsund	33%	23%	24%	2%	14%	4%
91	69	-22	Gnesta	33%	16%	23%	5%	17%	7%
92	61	-31	Torsby	33%	10%	27%	3%	19%	8%
93	76	-17	Bollebygd	33%	20%	25%	3%	14%	6%
94	96	2	Ulricehamn	32%	21%	24%	2%	15%	6%
95	136	41	Laxå	32%	14%	24%	2%	20%	8%
96	98	2	Värnamo	32%	21%	24%	2%	15%	5%
97	100	3	Gagnef	32%	16%	28%	3%	17%	5%
98	137	39	Åsele	32%	3%	31%	3%	21%	9%
99	108	9	Upplands-Bro	32%	27%	22%	2%	12%	5%
100	163	63	Gullspång	32%	10%	26%	2%	21%	9%
101	28	-73	Gnosjö	32%	28%	17%	2%	15%	5%
102	104	2	Hylte	32%	21%	21%	3%	16%	7%
103	93	-10	Hjo	32%	13%	27%	3%	18%	7%
104	103	-1	Säffle	32%	14%	23%	4%	20%	8%
105	83	-22	Trelleborg	32%	18%	25%	2%	15%	7%
106	132	26	Askersund	32%	17%	25%	1%	19%	6%
107	128	21	Kinda	32%	15%	25%	4%	18%	6%

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANINAT
108	91	-17	Söderköping	32%	17%	24%	3%	18%	6%
109	106	-3	Övertorneå	32%	3%	27%	5%	22%	10%
110	119	9	Jokkmokk	32%	4%	34%	5%	18%	8%
111	123	12	Simrishamn	32%	11%	19%	4%	27%	7%
112	118	6	Tjörn	32%	17%	23%	2%	21%	5%
113	101	-12	Kävlinge	32%	21%	25%	2%	13%	6%
114	127	13	Alingsås	32%	17%	27%	3%	16%	6%
115	73	-42	Klippan	32%	22%	21%	3%	15%	7%
116	114	-2	Robertsfors	32%	10%	29%	5%	17%	7%
117	141	24	Höganäs	32%	19%	21%	2%	21%	5%
118	154	36	Danderyd	32%	28%	14%	3%	15%	8%
119	80	-39	Sundbyberg	32%	31%	20%	3%	9%	6%
120	86	-34	Åtvidaberg	32%	19%	24%	2%	18%	5%
121	87	-34	Hultsfred	32%	15%	25%	2%	19%	8%
122	24	-98	Ockelbo	32%	14%	24%	3%	19%	8%
123	89	-34	Storfors	31%	11%	25%	3%	22%	7%
124	95	-29	Kil	31%	14%	28%	3%	17%	6%
125	122	-3	Ystad	31%	14%	27%	3%	20%	5%
126	131	5	Älvsbyn	31%	12%	28%	3%	17%	8%
127	130	3	Torsås	31%	12%	26%	2%	19%	9%
128	140	12	Arvidsjaur	31%	5%	37%	3%	17%	8%
129	116	-13	Nordmaling	31%	13%	28%	3%	19%	6%
130	156	26	Vetlanda	31%	21%	23%	3%	16%	7%
131	133	2	Vårgårda	31%	22%	24%	3%	13%	7%
132	121	-11	Tingsryd	31%	16%	23%	2%	19%	7%
133	117	-16	Öckerö	31%	16%	25%	4%	18%	6%
134	124	-10	Lomma	31%	21%	25%	3%	14%	6%
135	167	32	Sotenäs	31%	14%	22%	3%	26%	5%
136	70	-66	Bräcke	31%	9%	30%	3%	19%	8%
137	160	23	Eda	31%	14%	21%	2%	18%	14%
138	148	10	Bengtstors	31%	13%	26%	2%	21%	8%
139	161	22	Ängelholm	31%	22%	23%	3%	17%	4%
140	134	-6	Aneby	31%	16%	27%	3%	15%	7%
141	152	11	Järfälla	31%	28%	21%	2%	13%	5%
142	170	28	Mullsjö	31%	21%	24%	3%	16%	4%
143	143	0	Högsby	31%	11%	26%	3%	20%	9%
144	150	6	Svedala	31%	22%	27%	3%	12%	5%

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANINAT
145	158	13	Ljungby	31%	18%	27%	2%	16%	7%
146	110	-36	Gotland	31%	13%	29%	4%	18%	5%
147	115	-32	Vimmerby	31%	20%	25%	2%	17%	7%
148	139	-9	Tibro	31%	18%	27%	2%	17%	6%
149	162	13	Malå	31%	10%	32%	2%	18%	8%
150	147	-3	Heby	31%	19%	25%	3%	17%	6%
151	155	4	Tierp	30%	16%	28%	2%	17%	7%
152	120	-32	Höör	30%	16%	27%	5%	15%	6%
153	153	0	Sölvesborg	30%	15%	27%	4%	18%	5%
154	142	-12	Hässleholm	30%	17%	27%	3%	16%	6%
155	168	13	Töreboda	30%	16%	25%	3%	17%	9%
156	172	16	Tranemo	30%	24%	21%	2%	16%	7%
157	135	-22	Mora	30%	15%	29%	3%	18%	5%
158	138	-20	Leksand	30%	17%	25%	3%	20%	5%
159	151	-8	Forshaga	30%	13%	31%	3%	17%	5%
160	149	-11	Eslöv	30%	19%	28%	3%	13%	7%
161	145	-16	Strömstad	30%	17%	24%	2%	18%	10%
162	164	2	Boxholm	30%	20%	25%	2%	18%	4%
163	109	-54	Markaryd	30%	26%	21%	1%	18%	4%
164	146	-18	Staffanstorps	30%	24%	26%	3%	13%	4%
165	159	-6	Varberg	30%	19%	26%	4%	16%	4%
166	178	12	Alvesta	30%	18%	27%	2%	16%	6%
167	112	-55	Ånge	30%	12%	28%	2%	17%	10%
168	166	-2	Tranås	30%	23%	23%	2%	17%	6%
169	173	4	Ovanåker	30%	19%	24%	2%	18%	7%
170	174	4	Arvika	30%	15%	28%	3%	18%	7%
171	169	-2	Motala	29%	17%	28%	2%	17%	6%
172	187	15	Lessebo	29%	16%	28%	2%	18%	6%
173	190	17	Vadstena	29%	13%	25%	3%	23%	7%
174	177	3	Flen	29%	14%	24%	2%	22%	8%
175	171	-4	Tidaholm	29%	17%	27%	3%	16%	8%
176	179	3	Härryda	29%	27%	26%	2%	11%	4%
177	183	6	Habo	29%	22%	28%	3%	13%	5%
178	176	-2	Nora	29%	16%	28%	2%	20%	5%
179	113	-66	Pajala	29%	10%	29%	3%	21%	8%
180	185	5	Helsingborg	29%	26%	22%	2%	14%	7%

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANINAT
181	175	-6	Stockholm	29%	29%	19%	4%	11%	9%
182	181	-1	Östhammar	29%	17%	28%	2%	19%	6%
183	193	10	Vännäs	29%	12%	36%	4%	14%	5%
184	180	-4	Partille	29%	23%	27%	3%	12%	6%
185	186	1	Lidköping	29%	17%	29%	3%	16%	7%
186	196	10	Nässjö	29%	18%	30%	2%	15%	6%
187	188	1	Sollefteå	29%	9%	33%	3%	20%	7%
188	201	13	Arboga	29%	17%	28%	2%	19%	5%
189	212	23	Kungsör	29%	18%	28%	2%	17%	6%
190	216	26	Hagfors	29%	16%	25%	3%	21%	6%
191	194	3	Kumla	28%	20%	31%	2%	14%	5%
192	165	-27	Åmål	28%	12%	29%	3%	19%	8%
193	205	12	Falköping	28%	19%	28%	4%	15%	7%
194	219	25	Hudiksvall	28%	16%	28%	3%	18%	6%
195	215	20	Timrå	28%	19%	28%	3%	16%	6%
196	191	-5	Piteå	28%	19%	29%	3%	16%	6%
197	200	3	Ljusnarsberg	28%	15%	24%	2%	22%	8%
198	204	6	Smedjebacken	28%	18%	27%	2%	21%	5%
199	217	18	Örnsköldsvik	28%	18%	27%	3%	17%	6%
200	184	-16	Lycksele	28%	11%	36%	3%	16%	6%
201	192	-9	Uddevalla	28%	17%	32%	3%	16%	6%
202	144	-58	Överkalix	28%	7%	31%	3%	22%	10%
203	209	6	Söderhamn	28%	13%	30%	2%	20%	7%
204	207	3	Burlöv	28%	25%	26%	2%	13%	6%
205	189	-16	Mörbylånga	28%	15%	29%	3%	19%	6%
206	197	-9	Hedemora	28%	16%	26%	4%	18%	7%
207	206	-1	Solna	28%	32%	20%	3%	10%	7%
208	202	-6	Kalix	28%	15%	28%	3%	19%	7%
209	220	11	Landskrona	27%	24%	24%	2%	16%	6%
210	272	62	Båstad	27%	20%	17%	3%	26%	7%
211	210	-1	Kramfors	27%	14%	28%	3%	20%	8%
212	195	-17	Grums	27%	21%	24%	3%	19%	6%
213	213	0	Kristianstad	27%	18%	28%	3%	16%	7%
214	182	-32	Vingåker	27%	16%	27%	3%	19%	7%
215	223	8	Emmaboda	27%	21%	23%	4%	19%	6%
216	232	16	Skellefteå	27%	18%	29%	4%	16%	6%
217	218	1	Mölnadal	27%	27%	27%	3%	11%	6%

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANINAT
218	249	31	Nyköping	27%	19%	28%	3%	18%	5%
219	211	-8	Lindesberg	27%	19%	27%	2%	18%	7%
220	234	14	Surahammar	27%	24%	24%	2%	18%	5%
221	252	31	Lysekil	27%	15%	27%	2%	23%	6%
222	203	-19	Perstorp	27%	23%	23%	2%	16%	9%
223	237	14	Hallsberg	27%	21%	29%	2%	16%	6%
224	240	16	Katrineholm	27%	19%	30%	2%	17%	6%
225	222	-3	Haparanda	27%	10%	27%	4%	21%	12%
226	243	17	Hallstahammar	27%	23%	27%	2%	17%	4%
227	224	-3	Nybro	27%	20%	27%	2%	17%	7%
228	254	26	Filipstad	26%	16%	27%	3%	21%	7%
229	233	4	Kristinehamn	26%	16%	29%	3%	19%	7%
230	227	-3	Södertälje	26%	32%	19%	4%	12%	7%
231	214	-17	Norberg	26%	18%	28%	2%	20%	6%
232	229	-3	Halmstad	26%	21%	29%	2%	15%	6%
233	221	-12	Mariestad	26%	18%	30%	2%	18%	5%
234	198	-36	Munkfors	26%	16%	27%	3%	20%	7%
235	228	-7	Götene	26%	25%	23%	3%	18%	6%
236	226	-10	Borås	26%	24%	27%	2%	13%	6%
237	235	-2	Mönsterås	26%	17%	26%	6%	18%	7%
238	263	25	Hällefors	26%	17%	27%	2%	22%	6%
239	230	-9	Östersund	26%	15%	37%	3%	15%	5%
240	241	1	Kalmar	26%	20%	32%	3%	15%	5%
241	248	7	Västerås	26%	27%	25%	3%	14%	5%
242	244	2	Mjölby	26%	28%	26%	2%	14%	5%
243	231	-12	Hammarö	26%	19%	34%	3%	14%	4%
244	261	17	Ronneby	26%	15%	32%	2%	18%	7%
245	250	5	Avesta	26%	21%	26%	3%	18%	7%
246	236	-10	Vänersborg	26%	16%	33%	2%	17%	6%
247	245	-2	Älmhult	26%	35%	19%	2%	13%	6%
248	246	-2	Degerfors	26%	19%	26%	2%	20%	8%
249	208	-41	Skara	25%	23%	25%	3%	15%	7%
250	256	6	Älvkarleby	25%	19%	31%	2%	18%	5%
251	239	-12	Falun	25%	18%	34%	2%	17%	4%
252	259	7	Jönköping	25%	24%	29%	3%	13%	5%
253	255	2	Växjö	25%	23%	30%	3%	14%	5%
254	199	-55	Bromölla	25%	22%	26%	3%	17%	7%

PLACERING 2023	PLACERING 2021	UTVECKLING	KOMMUN	SMÅ FÖRETAG	STÖRRE FÖRETAG	OFFENTLIGT	ÖVRIGA ORG.	PENSIONÄRER	ANINAT
255	270	15	Köping	25%	22%	28%	2%	17%	6%
256	225	-31	Västervik	25%	15%	33%	2%	21%	5%
257	242	-15	Norrköping	25%	24%	29%	2%	14%	6%
258	257	-1	Malmö	25%	25%	27%	3%	12%	8%
259	264	5	Göteborg	25%	28%	26%	3%	12%	7%
260	238	-22	Karlshamn	25%	16%	31%	4%	18%	6%
261	251	-10	Skinnskatteberg	25%	20%	25%	2%	21%	7%
262	253	-9	Gällivare	25%	15%	37%	2%	14%	7%
263	262	-1	Eskilstuna	25%	22%	30%	2%	15%	6%
264	266	2	Sundsvall	24%	21%	30%	3%	15%	6%
265	247	-18	Karlstad	24%	21%	31%	4%	15%	5%
266	265	-1	Karlsborg	24%	11%	33%	3%	19%	10%
267	269	2	Boden	24%	14%	37%	3%	16%	6%
268	260	-8	Eksjö	24%	14%	36%	2%	18%	6%
269	258	-11	Uppsala	24%	21%	33%	4%	14%	5%
270	271	1	Trollhättan	24%	22%	31%	2%	14%	6%
271	267	-4	Gävle	24%	22%	31%	2%	15%	7%
272	273	1	Borlänge	23%	23%	30%	2%	15%	6%
273	284	11	Hofors	23%	23%	28%	2%	19%	5%
274	268	-6	Härnösand	23%	12%	35%	4%	19%	7%
275	274	-1	Karlskoga	23%	24%	27%	3%	18%	5%
276	275	-1	Kiruna	23%	12%	43%	3%	12%	7%
277	286	9	Olofström	23%	26%	24%	2%	18%	7%
278	280	2	Karlskrona	23%	18%	36%	2%	15%	5%
279	277	-2	Luleå	23%	20%	34%	3%	14%	6%
280	276	-4	Sandviken	23%	24%	26%	2%	17%	8%
281	281	0	Finspång	23%	29%	24%	2%	17%	4%
282	279	-3	Linköping	23%	27%	29%	2%	13%	5%
283	278	-5	Ludvika	22%	26%	26%	2%	18%	6%
284	282	-2	Lund	22%	21%	33%	4%	15%	5%
285	283	-2	Örebro	22%	23%	33%	3%	14%	6%
286	285	-1	Umeå	22%	20%	37%	4%	13%	5%
287	287	0	Skövde	21%	25%	32%	2%	13%	7%
288	288	0	Fagersta	21%	24%	27%	2%	18%	8%
289	289	0	Oskarshamn	20%	28%	26%	3%	17%	6%
290	290	0	Oxelösund	20%	25%	26%	2%	22%	5%

Häng med i
debatten – följ
@foretagarna

företagarna

Företagarna Sverige Service AB, Rådmanngatan 40, 106 67 Stockholm
foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08 – 406 17 00